

Nieuwsbrief

Historische Vereniging Wormerveer

jaargang 19, nummer 31 (april 2021)

www.hvwormerveer.nl

Nieuws vanuit het bestuur

In Memoriam Heer Wijker

Op 24 november overleed Heer Wijker, mede-oprichter en erelid van onze vereniging. Heer, geboren en getogen in Wormerveer, was een ras-echte Gladoor. Vanaf de oprichting van de Historische Vereniging Wormerveer maakte Heer deel uit van het bestuur en vervulde daarin de functie van penningmeester. Na enige jaren stopte hij met het penningmeesterschap, maar bleef nog wel deel uitmaken van het bestuur. Zijn kennis over Wormerveer in het algemeen was groot, maar nog groter was zijn kennis van het Krommenieërpad, waar hij was geboren. Heer was een rustige man, die heel soms wat fel uit de hoek kon komen. Na zijn aftreden als bestuurslid ontving Heer als blijk van waardering voor het door hem verrichte werk het erelidmaatschap van onze vereniging. De laatste jaren verbleef Heer in het verzorgingshuis d'Acht Staten, eerst in een aanleunwoning en later in een kamer van het huis. Heer, bedankt voor je inzet voor de HVW.

Namens het bestuur, Dick Zwart.

Nieuw kandidaat-bestuurslid

Het bestuur heeft een nieuwe kandidaat voor de functie algemeen bestuurslid gevonden in de persoon van Bernhard Boot. Bernhard woont inmiddels de bestuursvergaderingen bij. De formele benoeming in deze functie kan plaatsvinden tijdens de eerstkomende ledenvergadering. Hieronder stelt Bernhard zich alvast aan u voor.

Even voorstellen

Na 'enig' aandringen van Dick Zwart heb ik besloten proef te draaien in het bestuur. Voor degenen die mij niet kennen: Ik ben Bernhard Boot, geboren in Wormerveer in de lente van 1951 aan de Wandelweg. Tot mijn veertiende daar opgegroeid in het Instituut Boot, daarna verder gegroeid in Wormer. In de zomer van 1974 ben ik in Westknollendam gaan wonen, waarbij de Westknollendamse brandweerploeg besloot dat ik daar moest toetreden, ondanks mijn hoog-

tevrees. Tot 1994 heb ik daar gewoond en daarna in Krommenie. Reeds lang lid van de HVW en als ik ergens lid van ben... dan doe ik meestal een en ander voor de vereniging. Dat betekent dat ik nog veel om handen heb. Hopelijk zal dit niet ten koste gaan van de inspanningen die ik voor de HVW wil gaan doen. Hartelijke groet en hopelijk over niet al te lange tijd (tot) ziens! Bernhard Boot.

Uitstel jaarvergadering 2021

Door de coronacrisis heeft het bestuur nogmaals moeten besluiten de jaarvergadering te verschuiven. De vergadering zal waarschijnlijk in november van dit jaar plaatsvinden. Over de definitieve datum ontvangt u tijdig bericht.

Logo Historische Vereniging Wormerveer

Tot op heden maakte de Historische Vereniging Wormerveer via haar communicatiemiddelen, zoals brieven en website, gebruik van een mooie oude tekening met daarop onder andere de molen De Witte Vlinder en het Noordeinde. Deze tekening voldeed echter niet in die gevallen, waarin een echt logo gebruikt moest worden. Het bestuur heeft daarom onlangs besloten op basis van haar ideeën een logo te laten ontwerpen. Hiervoor is visueel designer Brian Jakobs ingeschakeld.

Het ontwerp is een afgeleide van een markant herkenningspunt in Wormerveer, te weten 'De Adelaar' aan het Zuideinde. Het beeld staat op een hoge, goed zichtbare plek langs de Zaan. Hoewel het hier niet om het oudste stukje van Wormerveer gaat, kent deze plek wel een lange geschiedenis en maakt het nog steeds deel uit van een niet weg te denken straatbeeld. Het ontwerp is zo gemaakt dat het herkenbaar blijft in gedrukte vorm, zowel in kleur als in zwart/wit, groot gedrukt, maar ook in een kleine afbeelding. In het

originele logo is de adelaar met de top van de toren in de kleur rood uitgevoerd, die van de letters HVW in het zwart in het lettertype 'Bebas Regular'. Het bestuur denkt met dit logo een onderscheidend logo te hebben gerealiseerd, dat de herkenbaarheid van onze vereniging zeker zal vergroten.

Van de penningmeester, een bijdrage van Ferry Jakobs Financieel boekjaar 2020

Het afgelopen jaar is voor de HVW op financieel vlak in meerdere opzichten 'bijzonder' geweest. Behalve dat het coronavirus een forse streep zette door onze activiteiten, ben ik halverwege het jaar als penningmeester ingestapt. Ger Bakker, ad-interim penningmeester na het aftreden van Roel Larooij, heeft de zaken keurig achtergelaten en mij goed geïnstrueerd. Toch loop ik nog als 'onbekende' rond in de vereniging en ben ik nog niet in staat alles eenvoudig op te pakken.

In 2020 hebben we geen reguliere jaarvergadering kunnen en mogen organiseren, waardoor over het boekjaar 2019 geen officiële verantwoording is afgelegd aan de leden. Wel heeft de kascommissie de stukken gecontroleerd en akkoord bevonden, zoals u in de vorige nieuwsbrief al hebt kunnen lezen. De jaarcijfers kunt u vinden op onze website bij de Anbi-status onder het kopje Contact. De jaarcijfers over 2020 zullen hier over enige tijd ook worden geplaatst. Beide jaarrekeningen zullen bij de volgende jaarvergadering gepresenteerd worden. Een en ander kan ook worden opgevraagd bij secretaris@hvwormerveer.nl (tel. 075-6351964) of bij penningmeester@hvwormerveer.nl.

Van de secretaris, een bijdrage van Aly Heijltjes-Gorter

Corona

Helaas is het nog niet mogelijk clubactiviteiten te organiseren in verband met de coronacrisis. Contact met elkaar moeten we nog steeds missen. Achter de schermen gebeurt

er echter genoeg, zoals u in deze nieuwsbrief kunt lezen.

Rabobank Club Support 2020

Rabo ClubSupport

In oktober vorig jaar ontving de HVW bericht over de stand

van de vorig jaar gehouden Rabo Club Support Actie. Deze actie heeft de HVW € 1.502,84 opgeleverd. Een mooi resultaat! Iedereen die zijn of haar stem op onze vereniging heeft uitgebracht hartelijk bedankt namens het bestuur! Het bedrag wordt gebruikt voor verbetering van onze website. Momenteel worden de wensen van zowel de werkgroep archief als het bestuur geïnventariseerd.

Herontwikkeling Meneba/Wessanen-terrein

Naar aanleiding van het stukje over de herontwikkeling van het Meneba-terrein ontving het secretariaat van ons lid Dirk Molenaar het bericht dat hij in het bezit is van een dvd, waarop het complex voornamelijk vanaf de Zaan te zien is, maar ook vanuit een vliegtuig of helikopter vanaf de westkant toen de fabrieken nog in volle glorie draaiden. De dvd is afkomstig van Het Materiaal en heet 'Van de Zaan gezien'. Inmiddels heeft onze digitale archivaris Han Muijzert een kopie van deze dvd gemaakt. Hiermee is ons archief weer een stukje Wormerveerse geschiedenis rijker. Met dank aan Dirk Molenaar. Overigens deed Dirk in zijn bericht ook nog een aantal suggesties over de invulling van de herontwikkeling op genoemd terrein. Het bestuur heeft deze doorgestuurd naar de betreffende projectontwikkelaars.

Nieuws vanuit de werkgroep bedreigde panden.

Onlangs kreeg de werkgroep het heugelijke nieuws te horen dat het college heeft ingestemd met het voorstel om maar liefst tweeëntwintig objecten – waaronder twee complexen en een begraafplaats - tot gemeentelijk monument aan te wijzen. Het grootste deel naar aanleiding van onze voordrachten in 2020! Het is wel bijzonder dat de samenwerking met de gemeentelijke afdeling Monumenten nu geleid heeft tot zo'n mooie toename van beschermd gemeentelijke monumenten. Daarmee laat de gemeente Zaanstad zien dat het de historie van de streek serieus neemt en onderdeel wil laten zijn van de ontwikkeling van de stad. Voor Wormerveer geldt het volgende:

- Meneba-complex.

Sommige delen van dit voormalige fabriekscomplex hebben gemeentelijke bescherming in de categorie 1 gekregen, hetgeen sowieso geen sloop betekent. Andere delen ervan kregen de categorie 2, hetgeen wil zeggen dat deze alleen gesloopt zouden mogen worden met een dringende, goed omklede reden.

- Fantastisch is de bescherming van het complex aan de Marktstraat 4-6, met de gebouwen van de Rooms-Katholieke OLV Geboortekerk, met de pastorie en de St. Jozefschool, alle van architect Jan Stuyt. Op basis van wat ooit de eindstudie van Pieter Gravesteijn was, is het zeldzame /bijzondere karakter van deze gebouwen aangetoond. Enige jaren geleden was er nog sprake van dat dit alles plaats zou moeten maken voor woningbouw. Dankzij deze gemeentelijke bescherming blijft dit uit historisch oogpunt zo belangrijke complex dus bestaan en blijft het oude centrum van Wormerveer herkenbaar.

Boek over monumentale pand Zaanweg 59

Binnenkort verschijnt het 160 pagina's tellende boek 'Van Ons Huis naar ons huis', geschreven door de

heer R. Kruize. De heer Kruize is eigenaar en bewoner van het monumentale pand Zaanweg 59 in Wormerveer. In eerste instantie was zijn boek bedoeld als familiedocument en zouden er slechts tien exemplaren van worden uitgegeven. Toen ons bestuurslid Dick Zwart het werkexemplaar onder ogen kreeg, vond hij het echter dermate interessant, dat hij het bestuur van de HVW verzocht met de heer Kruize samen te werken om een oplage van minstens 50 exemplaren te realiseren. Het boek beschrijft de geschiedenis van een markant pand, dat in het verleden meerdere functies heeft vervuld binnen de Wormerveerse gemeenschap. Zo was hierin o.a. buurthuis 'Ons Huis' gevestigd (waarnaar de titel van het boek verwijst) en waaraan veel Wormerveerders mooie jeugdherinneringen hebben. Aan de hand van de vele foto's krijgt men een beeld van de werkzaamheden die ten behoeve van de restauratie in dit pand plaatsvonden en de hierbij verrassende historische bouwontdekkingen. De villa is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een fabrikantenvilla uit de tweede helft van de 19e eeuw in Neo-Classisistische stijl. Als lid van de HVW krijgt u bij voorrang de gelegenheid het boek (prijs euro 32,50) te reserveren bij de secretaris van onze vereniging via secretaris@hvwormerveer.nl dan wel telefonisch 075-6351964. Na betaling van het bedrag op rekeningnummer NL88 RABO 0394910885 onder vermelding van 'boek Ruud Kruize' - is de reservering definitief. De oplage is beperkt, OP=OP. Zodra het boek verschijnt, neem ik contact met u op om op afspraak het

boek in ons clubhuis op te halen. Mocht u hiertoe niet in staat zijn, dan kan het boek, mits u in de Zaanstreek woont, ook thuis bezorgd worden. Voor verzending per post worden kosten in rekening gebracht.

Gedenkplaat 'Ons Huis'

Van de beheerder van buurthuis De Lorzie, Esmeralda Egberts, ontving het secretariaat in januari jl. bericht dat men bij het opruimen van het buurthuis op een oude gedenkplaat stuitte en de vraag of de HVW hierin interesse had. Een dergelijke vraag kon alleen maar met een volmondig 'ja' worden beantwoord. Inmiddels heeft de gedenkplaat een plek in ons clubhuis gekregen. Met dank aan ons lid Johan van Poelgeest en Johan Knopjes, die Esmeralda naar de HVW verwees. Een foto van deze gedenkplaat kon net op tijd aan het door Ruud Kruize geschreven boek worden toegevoegd.

Digitalisering tijdschriften Zaanse historische verenigingen.

Vorig jaar heeft het Gemeentearchief alle tijdschriften van de Zaanse historische verenigingen vanaf 2003 tot en met 2018 laten digitaliseren. Hiermee heeft men een schat aan informatie over lokale historie met een paar klikken leesbaar en doorzoekbaar gemaakt. Uiteraard wordt het auteursrecht gerespecteerd. Daarom zijn de digitale tijdschriften op dit moment alleen te raadplegen op de computers in de studiezaal van het gemeentearchief en niet op Internet. De studiezaal is momenteel in verband met de coronamaatregelen alleen op afspraak voor publiek geopend. U kunt een afspraak maken via de website <https://archieff.zaamstad.nl/>.

Maquette Wormerveer Anno 1750

In februari jl. werd Nederland verrast met strenge vorst en forse sneeuwbuien en de HVW met de mededeling dat zich in de ruimte van De

Schepel, waar onze maquette Wormerveer Anno 1750 staat opgeslagen, een grote berg stuif-sneeuw had gevormd. Gelukkig had men de maquette goed afgedekt met plastic en dekens (met dank aan onze leden Willem Schraal en Johan van Poelgeest), zodat er geen schade ontstond. Inmiddels heeft het bestuur van Zaanse Pakhuizen (de verhuurder) toegezegd de waterleidingen vorstvrij te maken en in het voorjaar de pakhuizen te repareren en te restaureren. Ook zullen de raampjes waar nodig worden vervangen. Daar is de meeste sneeuw door binnengekomen.

In de "strenge" winter van 2021

Kadaster-Archiefviewer

Op verzoek van de werkgroep archief heeft het bestuur een abonnement op de Kadaster-Archiefviewer afgesloten met als onderzoeksgebied Wormerveer en Westknollendam. Met de Kadaster-Archiefviewer is het mogelijk van alle panden de bewonersgeschiedenis te lezen. Een mooie informatie-toevoeging voor onze vereniging. Het abonnement geldt voorlopig voor een jaar.

Gevelsteen Huize Vesta

Onlangs ontving het secretariaat een wel heel bijzondere e-mail van de heer P. van Graafeiland, adviseur van de Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (STVH). Deze stichting werkt onder auspiciën van de Historische Vereniging Haarlem met het doel de Haarlemse geveltekens, zoals daar zijn gevelstenen, uithangborden, muurschilderingen, te beschermen, te restaureren en te herplaatsen. De heer Van Graafeiland

was enige tijd geleden op bezoek bij een Haarlemse steenhouwer, op wiens terrein hij een vrij grote gevelsteen ontdekte. Volgens de steenhouwer had hij de steen jaren geleden van het Frans Hals Museum gekregen, met de bedoeling de steen te laten opknappen. Tot op heden is het daar echter niet van gekomen. De heer Van Graafeiland ging op zoek naar de oorsprong van de steen en kwam tot de conclusie, dat deze afkomstig was uit Wormerveer. Volgens hem had hij gezeten in de grote villa op het adres Wandelweg 62. Het pand stond bekend als Huize Vesta en was eigendom van W.A. Dekker, eigenaar van zeepziederij De Adelaar. De heer Van Graafeiland vroeg ons een bevestiging van zijn vermoeden. Aan de hand van de door deze stichting gestuurde foto's blijkt dat het inderdaad om de gevelsteen van Huize Vesta gaat. Het bestuur wil deze steen uiteraard graag naar Wormerveer terugbrengen om zo doende weer een stukje geschiedenis van ons dorp zichtbaar te maken. De steen dient nog wel schoongemaakt te worden en van een beschermlaag te worden voorzien.

Momenteel onderhoudt het bestuur contacten met de steenhouwer om een en ander te realiseren. Ik houd u op de hoogte!

In de cirkel ziet u de gevelsteen

Schrappen De Jonge Prins uit Rijksmonumentenregister

Vanaf 1967 is De Jonge Prins in het Rijksmonumentenregister (RMG) opgenomen. In 1977 is het pand gedemonteerd en herbouwd onder be-

Huidige woongebouw De Jonge Prins

Hotel-Herberg De Jonge Prins van Henk Duits toen het nog hotel/café was

geleiding en instemming van de Rijksdienst Monumentenzorg. Hierna bleef het in het RMG staan. Per schrijven van 11 december jl. maakte het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap echter bekend, De Jonge Prins uit het RMG te hebben geschrapt. Waarom dit gebeurde, was niet duidelijk. Vandaar dat de Vereniging Zaans Erfgoed en Stichting Zaans Schoon hiertegen schriftelijk bezwaar hebben aangetekend. Uiteraard ondersteunt de HVW dit bezwaar. Wordt vervolgd.

Mannen van de brandweer voor De Jonge Prins in 1930

Stand van zaken nieuwe Zaanbrug

Zoals u weet, wordt de Zaanbrug vervangen, omdat deze aan het einde van zijn levensduur is. De provincie Noord-Holland is samen met de gemeenten Zaanstad en Wormerland en de aannemer druk doende de realisatie van de nieuwe Zaanbrug voor te bereiden. Voor degenen die geïnteresseerd zijn in de ontwikkelingen: er zijn verschillende mogelijkheden vragen te stellen en op de hoogte te blijven van de (voorbereidende) werkzaamheden met betrekking tot

de Zaanbrug. Dit kan via de project-website: www.NieuweZaanbrug.nl of via de email: zaanbrug@noord-holland.nl. U kunt ook telefonisch contact opnemen met Willem Fontein, omgevingsmanager Zaanbrug op dinsdagen, donderdagen en de vrijdagochtenden via het Provinciaal servicepunt (gratis) op: 0800- 0200 600.

U kunt zich ook abonneren op de digitale nieuwsbrief van het project Zaanbrug, die met enige regelmaat onder belangstellenden zal worden verspreid. U kunt zich hiervoor aanmelden via de website www.NieuweZaanbrug.nl.

Nieuwe leden

Dhr. F.C. Bruijn, dhr. S. Wilbrink, dhr. E. Kingma, mevr. J. v.d. Horst, dhr. S.P. van Daalen, dhr. J.B. van Dijk, dhr. P. Bleeker, dhr. G. Tjoelker, dhr. C. Boon, dhr. S. Ooms, dhr. B. van Diepen en mevr. J. Visser-van Nek. Hartelijk welkom bij onze vereniging.

ANBI, schenkingen en legaten

De HVW is een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent, dat het fiscaal aantrekkelijk kan zijn de vereniging eenmalig of periodiek giften te schenken. Er gelden wel enkele regels. Er mag geen tegenprestatie tegenover de gift staan. Zo kan de contributie voor de vereniging niet worden afgetrokken. En met bankafschriften of kwitanties moet bij de belastingdienst kunnen worden aangetoond dat er daadwerkelijk een gift of giften zijn gedaan. Meer informatie hierover is te vinden op de website van de belastingdienst.

De Historische Vereniging Wormerveer staat geregistreerd als Algemeen Nut Beogende Instelling (Culturele ANBI) onder RSIN/fiscaal nummer ANBI 8156.54.273.

Tenslotte

Hebt u uw (nieuwe) e-mailadres al doorgegeven aan secretaris@hvwormerveer.nl ?

www.hvwormerveer.nl

Historische Vereniging Wormerveer

De HVW is bereikbaar via de Steijnstraat naast nr. 2 - (zie foto)

Colofon

De HVW Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (april, augustus en december) voor leden en begunstigers van de Historische Vereniging Wormerveer.

Redactie

Carole Post van der Linde, Atie Bouwmans, Aly Heijltjes-Gorter.
Redactieadres: Doktersland 28, 1541 NK Koog aan de Zaan
e-mail: alyheijltjes@hotmail.com

Opmaak: Roel Larooij

Printwerk
HuigHaverlag Printing, Wormerveer

Distributie

contactpersoon: Dik Kuijper,
tel. 075 - 6285227

Verenigingssecretariaat

Doktersland 28 , 1541 NK Koog aan de Zaan,
tel. 075 - 6351964,
e-mail: secretaris@hvwormerveer.nl

Website

www.hvwormerveer.nl

Bestuur

voorzitter	vacant
secretaris	Aly Heijltjes-Gorter
penningmeester	Ferry Jakobs
algemeen	Dick Zwart
algemeen	Jan Betlem
algemeen	Nico Tromp
algemeen	René Bont

Werkgroepcoördinatie

e-mail: voorzitter@hvwormerveer.nl

Kantoor/Archief

p/a Zaanweg 124 achter - 1521 DS Wormerveer
Ingang aan de Steijnstraat - naast nr. 2
Open op dinsdag- en vrijdagmiddag van 13.30 - 16.00 uur

Contributiebetaling 2021:

€ 18,50 (of € 26,- voor een gezinslidmaatschap) per jaar.
Bedrijfslidmaatschap € 50,- per jaar.
NL12 RABO 0151982252
overige betalingen:
NL88 RABO 0394910885